

Preus de subscripció

En Barcelona. . . 1'00 ptas. trimestre
 Resto Catalunya. 1'50 » »
 Resto d'Espanya 2'00 » »
 Extranger. . . 15'00 » 1' any.

DIRECCIÓ

Viladomat, 164, 4.^{rt}, 1.ra

ADMINISTRACIÓ

Tallers, núm. 45, 1.er

Preus de cada número

Número corrent. 10 centims
 Id. atressat. 15 id.
 Sucursal pera cartas y avisos:
 en l' Arxiu líric-dramàtic de don
 J. Gelabert, Unió, 5, 3.er, 2.na.

NO ESTEM CONFORMES

Parlant de'l gran número de certàmens literaris que desde fa alguns anys se celebran en Catalunya, nostre estimat company de Vich *La Veu del Montserrat* publica un article en lo qual hi ha un párrafo que acaba ab las següents paraulas: «lo que abunda no danya».

Mes ab semblant afirmació que sembla voler protegir la celebració de las festas populars de poesia catalana desde'l moment que 's posa en un escrit públich destinat á parlar de ayals certàmens, *La Veu del Montserrat* vé á combátrer que se n' organissin tants, perque lo que abunda no danya no ho diu l' articulista, sino que suposa que ho podria pensar lo poeta carbassejat que inventá las festas literarias festas á estil de'ls Jochs florals.

Diu *La Veu del Montserrat* que ab facilitat se troba qui ofereixi premis, qu' és facilíssim aunar tots los medis per' que aquets certàmens se portin á cap; pero que la seva multiplicitat no ha produhit cap resultat práctic, sent per altra part una de las mes poderosas causas de la decadencia de'ls Jochs florals, perque la vulgarisació d' aquella poética cerimonia, ha de portar per necessitat son descrédit.

No estem conformes. Totas las ocasions que 's presentin pe' donar mostra evidentde afició á la literatura y á la poesia catalanas, poden contribuir á la cultura de'l poble, y per consegüent los certàmens que forman part de'ls programes de bon número de festas majors, han de mereixer la protecció de qui estimi á Catalunya, de qui sia bon catalanista, com la mereixen realment.

Si no fós aixís, no se 'n celebrarian gayres de certàmens. No veuríam á nostres notables poetas acep-

tar, com acceptan, la presidencia de'ls Jurats; no contemplaríam com personas importants y de gran ilustració ofereixen premis, ni 's donaria 'l cas de que alguns escriptors de mérit se 'ls disputan, ni s'hi presentarian tan gran número de composicions com s' hi presentan.

Això són fets positius, y demostra que 'ls certàmens populars no són pas jochs de noys encara que de tals los califica *La Veu del Montserrat*.

Potser ho fa aixís perque realment hi acaden gran número de jovenets que tal volta no s' atrevirían á presentarse a'ls Jochs florals.

Y la circumstancia de que sigan molts los escriptors novells que aspiran á ferse conèixer com á poetas, ¿pót donarse com argument per' combátrer aquestas festas ahont s' estableix la lluyta intelectual que dignifica a'l que hi pren part? De cap manera.

Lo jove que per trobar mes facilitat en los certàmens de'ls pobles que en la poética festa anyal de'l primer diumenje de Maig en Barcelona escriu una composició per' obtar á premi, comensa á esgrimir las armas de sa imaginació, utilisa 'l resultat de lò que ha après en las aulas, dona proba d' aplicació, demostra sentir brollar alguna idea en son cervell, vol patentisar noble desitj d' emulació; en una paraula, s' esforça en un acte de cultura que pót avesarlo á cultivar sas dots intellectuals, á desenvolollarlas y á que, premiat ó no en aquets petits certàmens, se senti un jorn ab alè per' concórrer a'ls importants que organisan las primeras corporacions de las capitals y ¡quí sab si també pót obrirse pas per guanyar lloch preeminent entre 'ls eminents poetas!

No ja aqueixa classe de torneigs ahont hi regna la poesia: la senzilla publicació d' escrits en un periódich, la composició d' una petita obra teatral, l' ocupar-se en escriure una curta memoria, lo desarrol·lar mes o menos be un assumpto en un discurs de gracias, qualsevol cosa quin resultat siga fruyt d' estudi

ó de la imaginació, ha d'alentarse, considerant que 'l conreu de la literatura y la poesia enalteix á qui s'hi dedica y contribueix á la cultura de's mes.

En proba d'això, basta considerar que si per conquistar-se un lloch entre 'ls bons poetas de la terra no hi hagués hagut altre medi que fer-se conèixer en los Jochs florals, potser encara no existiria 'l Teatro Catalá modern.

En efecte, tots quants sentim vivament la mort de l'insigne autor D. Frederich Soler, podem dir: ¿seria conegut avay lo mérit y 'l gran talent de Frederich Soler sense haver-se vist primer com despuntaba en Seraff Pitarra? ¿Sabríam lo que valia Seraff Pitarra si no hagués publicat aquella crítica humorística catalana de la ópera *Il Profeta*?

Consideri, donchs, *La Veu del Montserrat* que no pensa be, y recordant aquella locució «ningú surt ensenyat de'l ventre de sa mare,» haurá de reconèixer que 'ls certámens de menor quantia (si vol dirho aixís) no están mancats de oportunitat, tota vegada que en ells poden comensar á manejar las armas de la inteligencia poetas que sentin la flum de la inspiració si be no ab prou grau de intensitat per' alentarlos á presentarse de cop y volta devant de'l mes alt tribunal de la poesia catalana.

Convè, per lo tant, en lloch de combátrer aquets certámens locals, procurar que 'ls que se celebrin sían ben organissats, ja per la elecció de's temas, ja per la oferta de's premis, ja pe 'l nombrament de'l Jurat: y á ff de que tingan la deguda importancia, s'hauria de mirar que després de la festa religiosa, vingués sobre totas las altrás la festa literaria, que l'acte de repartir premis se fés en lo principal saló de la Casa Consistorial, que 'ls treballs premiats vejessin sempre la llum pública, etc.

Tenint caydado en combinarho millò de lò que ara 's fa en alguns cassos, la festa major de certas vilas importants deixaria un rastre mes útil y mes digne de'l que ara s'obté ab tiberis, balls y castells de focs, que no deixan mes que indisposicions, cansanci y fum de pólvora.

¿No troba *La Veu del Montserrat* que en lo certamen últim de Ripoll, havent lo guanyador de'l premi determinat fer Reyna de la festa á Santa Maria de'l Monastir, van tenir un pensament lluminós, per' no deixar buyt lo sitial, elegint una donzella endiumenjada que figurés com cambrera distribuïdora de's premis? ¿No troba que la Flor natural va sèr molt ben guanyada? Ja véu com en aquell certámen hi va haver alguna cosa de bo.

¿No diem res de la festa poética que ara 's farà en aquell mateix punt!

Y ni l' un ni l' altre d'aquets actes són jochs de noys, ni pendrán importancia a'ls Jochs Florals, ni posan en ridícul la idea catalanista.

Convè que consti, y per això publiquem no estar conformes en aquet punt ab l'important setmanari vigatà.

P. DR R.

HUMORADAS

¿No recordas? La lluna 'ns contemplaba y, envejosa, á 'l besarnos s' amagaba.

«¿No t' estimol» voldria que 'm diguesses y mes que may a'l dirho m' estimesses.

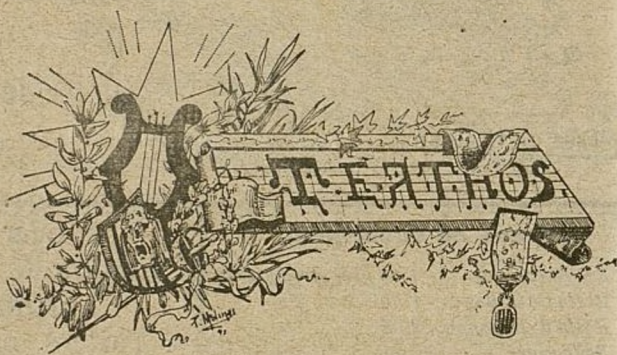
Veyas si desatinas,
que t' veig per totas bandas 'hont caminas.

Quant per Pasqua Florida
veig una noya anar de blanch vestida,
dich: així arreglada
irá lo jorn de boda ma estimada.

Moltas vegadas penso
que odi en ton cor á despertar comenso.

Quant de nit lo cel miro
y contemplo brillar alguna estrella
dich, mentre ab goig sospiro:
—Mólt mes, mólt mes brillants són los ulls d' ella.

J. T y R.

Novedats.—No hem de dir ai una paraula de'l mérit artístich de la major part de's que componen la companyia que baix la direcció de D. Rafel Tomba, actúa en aquet teatro, per haverho fet en la temporada passada quant funcionaba en el Tivoli.

Sols direm quatre paraulas respecte l'execució que obtingué la bellíssima obra de Auber, titulada: *Fra Diavolo*.

Lo protagonista 'l desempenyaba lo simpátich tenor Mastrobuono que en lo trascars de sa particella doná probas evidentes de possehir magnífica veu y exquisit sentiment per' interpretar las escenas mes culminants de son paper.

La delicada y apassionada Zelina tingué per intérprete la distinguida tiple Srta. Finzi, que reuneix condicions mes que suficients pera fer-se aplaudir com lo fòu estrepitosament en lo segón acte. La romanceta la digué brochantla ab los primors mes tendres y delicats d' un temperament artístich.

Sentim de veras no sapiguer los noms de's demés artistas per' ferne menció, ja que això mereixen, perque tots contribuïren ab sos esforços á que l'obra de l'autor de *Le domino noir* surtís mes que regular en la execució.

L'orquestra dirijida pe 'l mestre Lambiese, be.—
ROMEO.

Tivoli.—Nos falta la materialitat de 'l temps pera ocuparnos, com se mereix, de'l mérit de *La Dolores*, de'l Mre. Bretón.

L'estreno ha estat, sens duple, l'aconteixement teatral de la temporada.

L'entrada fou mayúscula. Los aplausos anánims, nutrits y entusiasmats.

L'obra en general de primera, inspirada, feta de má mestra.

Lo *pasa-calle* y la ja célebre jota, plenas de sabor de la *terrica* y de formas inspiradas y sentidas.

Lo duo de'l segón acte, (*Dolores y Llázzer*), es de aquellas pessas que 'l públich demanará se repeteixin quant tranquil y seré 's fixi en sas bellesas.

Lo millor de l'obra és lo tercer acte, comensant pe'l preludi, modelo de filosofia musical y de seguritat en los efectes orquestrals y acabant en las pocas notas, sentidíssimas totes, ab las quals se confessa Llätzer autor de l'homicidi.

L'execució, insegura, com á día de estreno. Tenim la seguritat que en lo successiu, perfeccionant-se, podrà 'l públich saborejar las innumerables bellesas que té l'obra.

Se distingiren la Srta. Montilla y 'ls Srs. Simonetti, Visconti, Sigler y Alcántara, que reberen en lo transcurs de l'obra aplausos nutrits de l'immensa concurrencia que omplía 'l teatro.

L'orquestra, insegura y poch unida algunas vegadas.

Aquestos són defectes inherents á tót estreno de obra que, com *La Dolores*, son autor és inspirat en la melodia y sabi en revestirla.

Lo mestre Bretón, dirijintla, se guanyá la ovació que se li fèu.

Un numerós públich, després de la funció ab atxas encesas l'acompanyá á l'Hotel Continental de la plassa de Catalunya.

La setmana entrant parlarem llarga y detingudament de'l mérit artístich de l'obra.

Eldorado.—La companyia de declamació dirijida pe'l actor Sr. Llorens, no 's dona un moment de repós en l'afany de complaure á 'l públich.

La última producció que 'ns ha donat á conèixer, en aquest teatro, es *Endeviná endevinalla ó la familia del tio Perico*.

Lo senyor Llorens és l'héroe.

Dissapte passat tinguè lloch l'estreno de'l ball titulat: *El diavolo nero*.

L'argument és senzill y bonich, circumstancias que contribuïxen, ab una musica apropiada, á que 's fassi simpátich tot seguit.

Hi ha quadros molt ben combinats y d'efecte sorprendent, baylables en los quals las Srtas. Staccione y Ambroggio y 'l Sr. Molasso hi llueixen sas condicions coreogràficas.

En la combinació y funcionament de la maquinaria bè s'hi veu la pericia de 'l director Sr. Ansaldó, qu'es de molt bon efecte.

La nit de'l estreno fou cridat ab aplausos á 'l escenari.—A. DE LA FLORIDA.

Jardín Español.—*La mujer del oso y El trompeta de lanceros*, són dugas sarzueletas estrenadas ultimament en aquest teatro. No citém los autors de ellas per no donarlos un disgust, ja que las obretas són fluixas, tan fluixas, que ni mereixen ser enfortidas pe'ls aplausos de'ls espectadors.

La part musical de *El trompeta de lanceros*, es lo únich que hi ha recomandable; aquesta és deguda á D. Urbano Fando.—Jo.

Circo Equestre.—La presentació de la hermosa Geraldine és cada nit molt celebrada y aplaudida per la elegancia que la distingeix tant en los treballs que executa com en la manera de vestir, haventli valgut molts aplausos la dansa serpentina y 'ls exercisís gimnástichs.

La reproducció de la pantomima *Glorias españolas* ha segut rebuda com sempre ab entusiastas aplausos.—A.

L'important setmanari regionalista *Lo Geronés* publica uns articles de gran utilitat pera 'ls que volen escriure y parlar be la llengua catalana.

En ells se fá compèndrer la diferencia de significació entre certas paraulas que confonen molts, 'sent això csusa de que s'apliquin ab poca propietat.

Está molt bè; mes lò que no ho está gayre, á mon modo de véurer, és que l'autor apliqui malament nada menos que 'l títol de 'l seu curiós treball.

L'anomena: *Sinónims catalans*, y no tracta de paraulas que sigan sinónimas.

Ja s'ha fixat be l'autor en qué és sinònim?

Són paraulas diferents que tenen un mateix sentit, y ell analisa paraulas que no tenen igual significat; ergo, no són *sinónimas*.

Són sinónims, per exemple «Francisco», «Paco» y «Pancha», «Joaquim» y «Quim», «Pare Sant» y «Papa», «Déu» y «Lo Creador», «paraula» y «mot» (moltes vegadas); etz.; mes no ho són *Resplandir*, *brillar y lluhir*, ni *véurer*, *mirar y aguaytar*, ni *últim*, *darrer y postrer*, ni cap de las expressions que fins ara s'han mencionat en sos articles.

De manera que 'l títol de un treball tán profitós no diu lo que realment vol dir.

L'autor vol demostrar que alguns usen com á sinónimas paraulas que no ho són. Donchs no está bè usar la frase *SINÓNIMS CATALANS*.

Per lo demés, lo treball de'l Sr. P. de Palol és de molt profit pe'ls catalanistas y denota que dit senyor té bon coneixement de la nostra llengua.

Per' xò'l felicito en nom meu y de'ls companys de Redacció.

L'article «Mossen Jacinto Verdaguer», publicat lo darrer dissapte en las planas de *LO TEATRO CATALA* ha fet enrahonar molt.

Es clá.

En ell se posa 'l dit en la llaga.

Son contingut, que és la pura vritat, ja ha fet pensar á qui té mes interés que tothom en desvanèixer certas ofuscacions.

Y com en aquell se procura 'l bè de'l sacerdot-poeta que encara no véu ab tota la claretat necessaria la verdadera situació en que 's troba, és de esperar que reflexionant sobre l'assumpto, mossen Jacinto compendrà á la fi qui li vol bé.

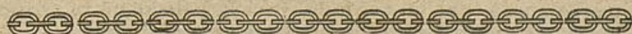
Jo, per lo que se, penso que 's decidirà á que acabin las sévas actuals tribulacions, perque ara ja no ignora que això avuy depén d'ell exclusivament.

No veji montanyas allá ahont no hi ha mes que graus de sorra.

Pensi que Adán, desde 'l Paradís terrenal, ab sa desobediencia va pérdrer la ditxa de la humanitat.

Busqui la llum, y per si li falta claror encara que siga momentánea, li dedica aquesta carretilla

LO POLVORISTA.

Fabricants

Tant si 'm creuhen com si no vull demostrá en pochos instants que en lo món, de *fabricants* ne tenim á discreció.

Si tens, lector, un company que 't segueix ab molt afany tant si corres com no corres perquè 'l convidis per tot,

no ho duptis, aquest xicot
és un fabricant de gorras.

Aquell còmic que ha de viure
de'l teatro y per fèr riure
apura tots los instints,
està demostrant ben bè
qu'és un fabricant també,
perqué fá papers distints.

Aquell tipo setmesò
que vesteix ab perfecció
y s'créu que anant elegant
á las donas fá patí,
aquest ben clar se pot dí
que de goma és fabricant.

Aquell altre que enrahona
y que ni ell mateix s'adona
de que emplea alguns minuts
sols per dir una paraula,
aqueix pobre gata-maula
és un fabricants d' embuts.

Lo baylet que l'ná á l' escola
és lo que á n' ell mes l'amola
y que escursa las setmanas
fent festa quant li convè,
és un fabricant també,
perque sempre fa campanas.

Demostrat queda ab això,
y repetesch lo d'avants;
que en lo món, de fabricants
ne tenim á discreció.

J. ASMARATS.

JO 'L SÈ

Jo sè un prat tot vert, florit, ombrejat pe l' fullatje de
roures y alzinat, en quins ramatjes hi nian los rossin-
yols, y á la matinada quant surt lo sol hi cantan joliusas
passadas convertintlo en un paradís.

Sota la molsa humida per la rosada, hi surt una deu,
que s'escorre movedissa prat avall, ab dolsa remor, tan
dolsa, com ton soau respir.

Los aucells l' han escullit per alberch de sos amors y
alegres lo volten sempre piulant.

Quant l'ayre s'hi entafora—puig ne tèn enveja,—las
ullas se mouhen en cadenciós vá-y-vé y s'petonejan.

Allá dins hi floreixen las violas, las margaridetas y
l' roser de pastor, esmaltant lo prat de bells colors, fentlo
alegre y embaumantlo de tendras emanacions, sanitosas,
que confortan l'esperit.

Quant ajegut demunt lo tapís d'esmeragda, ma fanta-
sia vola portada per somnis d'amor, sempre veig tos
ulls reflexats en la satinada volta de'l firmament, y á mitj
dia, quan lo sol hi bat de plé, en aquella boyra que sem-
bla pluja d'or, hi miro la cabellera que serveix de march
á ton rostre hermós.

Havent dinat tot cambia; l'sol ne fuig y l'prat se torna
melangiós: l'oreig hi corre mes fort, fresch, que retor-
na: l'cel encara és ben blau; lo vert no tan transparent;
los aucells hi cantan á més no poguer; la molsa no és
molla y la font murmura no sè quinas oracions, que las
repeteix fins que l'riu se l'emporta en sa esbojarrada
corrent: las flors exhalan mes flayrea; s'hi sent una
fressa sorda que m'com mou y m'fá pensar en tu, y són
las fullas que s'besan, gronxantse com a l'matí.

Després la llum mimva y tot se confon en armoniosas
tintas, en un misteri que fá pensar en quelcom més que
no és d'aquesta terra, en una nova vida plena d'encant,
y arriba un moment que l's aucells no cantan, que las
fullas ni s'mouhen, que las flors no s'oviran, que l'cel
és ben estrellat y l's arbres sota d'ell semblan aixams de
mosquits esparramats; en fi, que tot calla, que l'ayre no
s'mou y sols alguna remor d'esquellas llunyanas se per-
cibeix, ofegantlo lo dols murmuri de la font que encara
conta cosas a l'riu...

Y quant la nit m'hi atrapa, quant tinch de fugir per
pòr á la soletat camps á través, sol ab mos pensaments,
escoltant lo cant de l's grills y las cigalas, contemplant
la volta estrellada de l'espai y si és nit de lluna, admi-

rant las bellas d'aquella hora y aquella llum, ab ta
imatge grabada sempre en mon magí, repetint tas pro-
mesas, abstret de tot lo d'aquest món, penso... ¡que
dolsa ha de ésser la nit passada en aquell prat! Perque
á l'estiu quant lo sol tot ho resseca, quant mustiga las
flors y atueix a l's aucells, quant en lloch se pòt viurer,
puig abrusa tanta calor, allá dintre, ¡oh! allá dintre....
dona pler tauta frescura, s'hi gosa dols benestar...

Si algún jorn la sort que ns és tan esquiva y ns tra-
heix á cada pás, per etzar nos portés a l's dos á gosar de
las delicias d'aquell tros de paradís, vida meva, sobre l'
herva, t' diria qu'ets la reyna de mon cor...

JOSEPH BERGA (fill).

(De L' Olott.)

COMUNICAT

Sr. Director de Lo Teatro CATALA.

Present.

Mòlt Sr. mèu: Li agrahiré tinga la bondat de insertar
en las columnas de'l periódich que dirigeix, la carta se-
güent:

Gracias de son affm. S. S. Q. S. M. B.,

JOSEPH ROIG CORDOMÍ.

Sr. Japet de l' Orga.

Mòlt Sr. mèu: Soptat m'he quedat de veras á l'ente-
rarme de'l «Comunicat» que contra mí publica en Lo
TEATRO CATALA de la setmana passada.

M'acusa d'un *plagi*, dient que la *Intima* que en lo nú-
mero 239 de'l esmentat periódich vaig publicar, és *inde-
gudament firmada y un timo ab todas las campanillas*,
y per mostra publica la *Intima original* de V. que, segons
diu, fôu publicada en la página num. 567 de *La Esquella*,
que correspón a'l 9 de Septiembre de l'any 1892.

Tot seguit só llegit la per mí desconeguda *Intima*, y
realment veig que la composició de V. y la meva, en-
clouhen un mateix pensament y l's versos són colocats
de manera que en veritat sembla un *plagi*.

Y ¡vegi quina cosa mes estranyal Ho sembla; pero
no ho es.

Avans d'escriurer la present só pensat mòlt y mòlt;
perque no m'havía passat may, gracias á Dèu, lo que m'
està passant ab V., y com que sempre só tingut per nor-
ma, dir la veritat tal com la sento, dech dirli que, si be
protesto de las acusacions que m'fá y afirmo que, la *In-
tima* que se m'va publicar és *original*, en cambi veig un
punt en pró de V. que vaig a espicar.

Com tot catalá aymador de Catalunya. sempre só tin-
gut una boja afició per las lletres de nostra terra: só lle-
git mòlt y mòlt y d'aquí naix la afició que tinch de fèr
versos; ne só publicat alguns y may, may ningú m'ha
pogut dir lo que V. diu en lo seu «Comunicat»

Donchs be: ara vè V. y m' diu, *Rata reincident, afa-
nador, inmoral* y que sè jo quantas altras intemperan-
cias.... Vamos, V. podrà ser un bon poeta y podrà es-
criurer versos mòlt fíns; pero lo qu'és un mostruari
aixís de paraulas, permetu que li diga que sols acostuma
á surtir d'una ploma mòlt groixuda. Donchs be qu'és ló
que dech ó puch contestar á n'aquest farsiment de inde-
corosas paraulas? ¿Protestar? ¿dir què vostè m'acusa in-
justament y que vol desprestigiarme? No, això jo no ho
faig, perque comparadas las dugas composicions, veig
que V. tèn rahó; y jo en sou lloch també hauria protestat.

Lo que sí faig es dirli que, com ja l'hi he dit, só llegit
mòlt y pòt haverse donat ló cás de que hagi llegit (que no
ho recordo) la *Intima* de V., y haverme quedat a'l cap la
idea y fins lo patró de l's versos; de tal manera, que a'l
cap de temps, sens' créuerla agena, l'hagi desatrolla-
da jo com ho he fet.

Això és lo que penso y ló que forsosament deu ésser, y
no dupti que no és com V. diu un timo literari ni és fet
ab cap idea dolenta. Si aquesta existís, desprestigiari per
desprestigiat, hauria fet ló mut: a'l publicarla la cregui
original y li mantindria, si no vejès que V. la publicaba
primer.

Ara aclararé'l punt que V. diu, de que temps enrera
la mateixa *Intima* fôu publicada en un periódich *Re-
gional*.

Fa com un any, que junt ab altres treballs vaig enviar

á *Lo Teatro Regional* la composició que 'ns ocupa, y á la setmana próxima a'l envío, me van contestar que «aniria alguna cosa.»

Va durar set ó vuyt setmanas que tal volta era de'ls primers de comprar *Lo Teatro Regional*, afanyós de véure'hi alguna de mas composicions, y com en cap hi vaig véurer aquesta *Intima*, la creguí a'l cove.

Fa poch temps, vingué á ma casa, per assumptos particulars lo Sr. Perelló y Ortega, y m' invitá á que li envies alguna cosa pe'l CATALA, fentho jo ab tal desgracia, que li vaig enviar la infortunada *Intima* pera que la publiqués.

Passadas las ditas setmanas, no vaig comprar ab frecuencia *Lo Teatro Regional*, y en algun de sos números se deuria publicar la composició que jo creya a'l cove, y á no sèr que V. ab lo seu comunicat m' ho diu, encara 'ls hi creuria.

Suposo quedarà convensut de que 'l *plagi*, si és que existeix, no és material, y servescan aquestas ratllas per' desvanéixer los moltíssims mals conceptes que contra mí s' haurán format, puig sembla que alguns *pòetas de paper fi*, han vist ab satisfacció 'l comunicat de vosté.

En quant á l' ofrena que 'm fá, molts gracias; y quant lo *betún* se li acabi, vingui á casa que n' hi regalaré una capsa.

De V. atfm. y S. S. Q. S. M. B., *Joseph Roig Cordomi*.
Barcelona 22 Agost 95.

EPÍGRAMAS

Aquest estiu vaig aná
á 'l poble de la Garriga;
mes, á 'l sèr allí, com siga
que tot ho vaig observá,
vaig véurer fonts d' ayguas bonas,
d' aygua freda y de calenta
y á propet de l' hort d' en Menta
un safreig que hi rentan donas.

— ¡Olal ¿cóm anem, Batista?
— Per ara be; ¿y tu, Pasqual?
— Jo visch á la capital.
— Donchs ja ets un capitalista.

— ¿Que no ho sabs, amich Forteza?
— No sé res.
— ¿No? ¿No sabs qu' ara
a'l carrer de la Princesa
he trobat á ma promesa?
— ¿Y qué?

— M' ha girat la cara.

JOSEPH GUASCH Y E.

CORRESPONSAL DE VIATJE

Lérida.—Después de una temporada brillantísima en los Campos Eliseos, la compañía infantil que dirige don Juan Bosch ha salido para Alicante, en cuyo espacioso Círculo dará una pequeña serie de funciones.

En esta de Lérida el éxito que alcanzaron los pequeños artistas puede clasificarse de delirante: las localidades se tomaban por asalto y el escenario se invadía de entusiastas admiradores y fervientes devotos del género chico ejecutado por chicos.

El último viernes hizo su función de prueba Mr. Kaurt con su exposición de *Cuadros Ilusionistas*. El público que llenaba el espacioso local de los referidos Campos Eliseos, salió sumamente satisfecho de la indole del espectáculo, lo que hace esperanzar un buen negocio para el porvenir de los cuadros que nos ocupan.

En el llamado Salón Rómulo, no actúa compañía alguna, así como tampoco en los catés cantantes existe cuadrillo de zarzuela como es costumbre. El calor de estos últimos días es sin duda la causa de la inercia en los predichos lugares.

El sábado entre siete y ocho de la noche 'descargó' en esta población una terrible tormenta. Cayó el agua á torrentes inundando los pisos bajos de las calles de Caballeros y de la Palomá.

Los truenos y relámpagos no cesaron un momento, y, en lo más rudo dei temporal, la fábrica de luz eléctrica cortando la corriente dejó la población completamente á oscuras, siendo causa de que los transeúntes se encharcasen hasta las rodillas cruzando las bocacalles, que más que calles resultaban impetuosos torrentes.

En una casa de la calle de S. Martín, preciso fué abrir boquetes en los techos para dar salida al agua que había entrado en los pisos superiores que vienen á nivel de la calle, pisos que amenazaban hundirse.

A cosa de las diez y media el cielo se despejó completamente, las estrellas brillaron y la luz eléctrica también brilló... por su ausencia.—L. MILLA.

CARTA CURIOSA

Sr. D. Francisco Mediavilla.

Montemelón.

Muy Sr. mío: Espero se servirá pasar el ojo por este naípe, el cual sirve para invitarle á la fiesta mayor esperando no faltará, pues tendremos la orquesta que dirige el maestro Algodón que tocará en la sociedad «El huevo herrado» en cuya teatro harán también las comedias *El decir de la gente* y *Cebollas en la cabeza*.

Mi padre aquel día quiere comer pan de pellizco y quiere también invitar la hija de casa Cuello, cosa que á mi no me conviene por lo que le diré, y para que vea que no quiero dejarme levantar la camisa; pues, gracias á Dios, no tengo pan en el ojo.

Esta niña, que es muy acelga y que me hizo de bueno con ella un hermano suyo, junto con su madre me pusieron una cabeza como tres cuartanes para ver si yo me dejaba caer y me casaba con ella; que creo que estaba tocada del hongo.

Al principio, la vieja nos dejaba solos; pero hacía unos ojos como unas naranjas y con un vestido que llevaba de color de perro cuando huye y con unas mejillas de pan de real que parecía no había comido caliente de quince días, me hacía á mí tal hastío que cuando me preguntaba nabos yo le respondía coles, es decir, le contestaba á tres cuartos de quince.

¡Pobre mujer! ella estaba más contenta que un perro con un hueso creyendo que casaría á su hija. Unas veces estando con nosotros se ponía á pesar higos y otras hablaba más que dieciséis y tenía el defecto de que cuando hablaba tiraba sacerdotes.

Un día porque yo fui un poco largo de dedos me sacó los trapitos al sol y me dejó como nuevo.

La hija no es guapa ni fea, es así medio higo, media uya: siempre me pedía regalos; pero yo le contestaba que no había de hechos.

Un domingo porque notaron que yo hacía anteojos, se me echaron encima dejándome como un trapo sucio, y como entonces yo ví el pan que se daba de tratar con aquella gente, les mandé todos á nodrizá, y les dije que la chica no me hacía pieza porque tenía muchos gorrioncitos en la cabeza.

Entonces fué cuando me dijeron.—«Vete Antonio que el qué se queda ya se compone.»—

Pero yo le aseguro que no estarán más de lomo, porque les dije que en aquella casa todos soñaban tortillas, y en cuanto á la niña, me parece que se quedará para vestir Madres de Dios.

No quiero molestarle más en cosas que á V. no le van ni le vienen.

Espero, pues, no hará falta á la fiesta mayor y para acompañarle en casa yo le esperaré en el hostal de casa Mediochaleco.

Su seguro servidor, BONIFACIO CASANUEVA. Per la copia,

J. STARAMSA.

Mataró 19 d' Agost.

Molt senyor meu: Dijous 15 la companyia Borrás 'ns representà *D. Juan Tenorio* y *El nuevo Tenorio* (14 actes.)

La vritat, com en aquesta terra volem cada cosa en son temps, tingueren poca concurrència per treballar tant. Es estrany fer aquesta obra y altres que no són en lo repertori de la llista de abono, y las que hi ha escrites allí moltes las quedarán á déurer per un altra temporada.

Dissapte, com de costum en la societat «Nova Constancia» 's repetí, com de costum també, una de las funcions de las fetas en Euterpe: *El Jorobado*. Alguns socis havian demanat á la Junta dos ó tres funcions, una de las tals lo *Serrallonga* sens ser atesas. No se si és la Junta que no vol donar gusta 'ls socis ó és 'l Sr. Borrás que no 'n vol donar á la Junta, perque 's fan funcions á la societat que sembla que las fan per foisa y algú de la Junta se esclama que no hi ha concurrència. Modo de haver-nhi és estudiar d' ahont vé 'l mal y, quant se vegi, aplicarli 'l remey.

Ahí en lo local de Euterpe 's representà *Serrallonga*, funció que havian demanat, com ja he dit, alguns socis de la «Nova Constancia» y fou un *D. Juan de Serrallonga* que ya ho saben los que hi eran. La Srta. Sala se portà admirablement y 'l Sr. Virgili un *Fadri de Sau* com si diguessim de debò. Es precis estudiar.

Dissapte que vé, si no 's mudan las ordes, per variar *El registro de la policia*.—E. R.

Malgrat 19 d' Agost.

Desde ma última correspondencia, s' han representat en lo teatro de 'l Tivoli varias obras, havent pres part en sa execució los aficionats d' aquesta vila.

Ahir, sense la cooperació de 'ls aficionats, se posaren en escena las sarsueletas *Dos canarios de café*, *Viva mi niña* y *El lucero del alba*, á cárrech de las senyoretas Pepeta Vila, Lola Varela y de 'ls Srs. González y Anibal.

La Srta. Vila, á qui estaban encomanats los papers de tiple, se portà molt bè y 'l públich 'l aplaudí com s' ho mereixia.

Lo senyor González (barítono) ho desempeñá ab acert. 'Ns va disgustar no obstant en *Viva mi niña*, perque usa una mímica que està obertament ranyida ab la moral. Per 'l seu bè 'l advertim que si hi torna, ab seguretat que 'l públich li demostrará són desagradat *vegetalment*.

La Srta. Varela y 'l Sr. Anibal, bè.

A 'l terminar felicitem de tot cor á la senyoreta Pepeta Vila per 'l bon aculliment que s' ha sabut conquistar.—F. M.

Vilanova y Geltrú 20 d' Agost.

Ab molta concurrència tingué lloch la tercera representació de *Muley Omar* diumenje á la tarde. Fou com simple aplaudida.

Y vingan estrenos! A la nit dos: primer lo drama *La pubilla de Cairós*, y 'l segon, la comedia *De retruch*.

En aquell la Sra. Ferrer presentà una *Elena* plena de vida ab molta vritat artística á 'l Sr. Tressols lo públich entussiasmat 'l aplaudí en varias ocasions, demostrant una vegada mes com aprecia las bonas qualitats que reuneix.

Lo paper de *Nasi*, desempeñat per 'l Sr. Daroqui 'l va estudiar ab afició y acert: tant a 'l final de primé acte com en varias escenas de 'l segon y tercé fou aplaudit ab justicia. 'ls papers de *Miquel*, *Ambros*, *Andreu*, *Joan* y *Anton*, desempeñats per los Srs. Borzo, Giménez, Casals, Doménech y Rubio, contribuiren á un bon conjunt.

A 'l final de la obra fou demanat 'l autor qui es presentà junt ab 'ls artistes.

Després de 'l dialech *Noche buena* fet per lo Sra. Ferrer y sa filla en que foren aplaudidas, vingué la comedia *De retruch*, la de mes sombra que han fet fins avuy. Foren aplaudits unanimament a 'l final de la obra 'ls Srs. Daroqui, Borzo y Casals y la Sra. Muntal y la Srta. Miquel.

La concurrència surtí satisfeta, esperant dissapte per veure *El As de espadas*.—Lo CORRESPONSAL.

A Serafi Pitarra

Si la mort no fós impia,
si entranyas tingués y cor,
pe 'l sol fet d' haver-te mort
de vergonye 's moriria.

PEP XARRANCA.

REUNIONS

LA NUEVA LIRA.—A causa de 'l excés d' original no pogüerem iucertar en lo número passat la revista de la funció corresponent á 'l diumenge dia 11 de 'l actual. En ella 's representaren las comedias en un acte *A primera sangre* y *Trinquinas y flozeras*, las quals varen ser discretament desempeñadas per las Srtas. Roig, Andrijar y Casas y 'ls Srs. Matheu, Carajo, Vilalta (S), Vilalta, (J) Irtes. Artigas, Fábregas y Esquins (A).

En la funció de 'l diumenge passat se posaren en escena la comedia *Nuestra señora* y 'l juguet *De una á tres*, prenenthi part las Srtas. Roig, Andrijar, y 'ls Srs. Matheu, Vilalta (S.), Vilalta (J.), y Esquins (A.) la numerosa concurrència que omplia 'l saló de espectacles passá una agradable vetlla rient á desdir y aplaudia á 'ls interpreto: pe 'l bon desempeñyo de las obras.

A 'l final de la segona siguié cridat á las taulas son autor D. Pere Mallorquí, en mitj de estrépitosos aplausos —M.

ATENEO DE S. ANTONIO.—Los números de 'l programa de dissapte anterior, varen se desempeñats pe 'ls Srs. Trabal, Baqué, Soler, Prats, Gatuellas, Albareda, Cabré y altres; distingintse en la execució los Srs. Soler que posseix una veu ben trimbrada que vá ostentar cantant *La Tela de araña* y *Música prohibida*, Gatuellas que llegí una crida original d' ell. Lo jove que va dir *La Pubilleta*, ho va fer de una manera molt sentida: un altre, imitador de 'l gran Calvo, va recitar admirablement dugas poesias castellanas.

Y va acabar la funció ab un ball de societat.—T. M.

—Avuy posem per folletí las planas 3, 4, 13 y 14 de la sarsuela *La Guardiola*.

—L' altre diumenje 's feu una funció en lo Centre de la Unió republicana de Hostafranchs, á benefici de las escuelas que sosté dit centro, vegentse molt concorreguda. En la primera part los noys dirigits pe 'ls mestres senyors Comas y Gonzalez. recitaren poesias y cantaren himnes, sentne la majoria molt aplaudits. Acontinuació la companyia que dirigeix lo Sr. Borrás (C.) representá 'l bonich drama de D. F. Soler (Pitarra) *Lo Ferrer de Tall*, distingintse en sos papers la Sra. Prats, Srtas. Palau y Borrás y Srs. Llanas y Juvé; pero d' un modo especial la

Sra. Rodríguez y Srs. Borrás y Vives *Rosa, Jordi y Arnal* respectivament. La concurrència sortí satisfeta.

—Hem rebut las visita de *L' Aureneta*, periódich setmanal que ha guanyat baix tots conceptes desde que ha passat a ser propietat d' una nova empresa. Li desitjem prosperitat.

Tambè 'ns ha visitat novament *La Veu de Catalunya*. Quedem agraïts.

—Los artistas que ab D. Francisco Marcet forman la companyia dramática que actúa á Terruella de Mongri són: D.ª Cándida Tumalla, D.ª Tresa Sagués, D.ª Rafaela Truño, D. Joseph Muñoz (actor cómich), D. Joan Leal (galan jove) y alguns aficionats.

—Lo Sr. D. Manel L. d' Ayot ha publicat lo cant IV de *La Iberiada* y 'ns n' ha remés un exemplar.

Corresponent á son desitj, nostre crítich literari dirá proximament lo seu parer.

—Lo distingit agent teatral don Adolfo de Gumucio, que havia dirigit la publicació bisemanal *La España artística*, ha comensat ara la de un nou setmanari ab lo títol *El Correo teatral*, que véu la llum á Madrid.

Realment lo títol hi vé que ni pintat, perque 'l periódich de'l Sr. Gumucio és de'ls que insertan mes noticias teatrals de tots los punts d' Espanya.

Desitjem éxit á la nova publicació y ab gust establim ab ella 'l cambi.

—Las empresas de'ls teatros de Vilanova van publicar grans papeletas anunciant las funciones de la passada festa major.

Per cert que en una d' ellas s' anunciaba una companyia de sarsuela y UNA PAREJA DE BAILE, això com extraordinari.

¿Que se 'n pót anunciar menos? ¿que 's podia anunciar per exemple, *medla pareja*? ¡Això fa riurer!

—Ha surtit lo primer número de *El Eco de la Sociedad familiar Nueva Lira*. Desitjem que prosperin lo periódich y la Societat.

GEROGLIFICH

X
LLA K
T
III
A M A R

J. BALAGUER Y SOLER.

TARJETA

MARIA RAU DE LA CLACASOLA
BLANES

Formar ab ditas lletras los noms de dos aplaudits dramas catalans de'l malaguanyat vate D. Frederich Soler (*Pitarra*), un d' ells en colaboració.

J. VIDAL.

LOGOGRIFO NUMERICH

1 2 3 4 5 6—Nom d' home
1 2 3 3 4—Eyna de treball
1 4 3 4—Nom de dona
4 3 1—Planta
5 4—Nota musical
4—Vocal

UN INDUSTRIAL.

A cada hu de'ls que envihin las solucions de las cavilacions d' avuy y de'l número vinent, se li servirá de franch la suscripció á 'l periódich fins á fi d' any.

Imp, Pujol y Comp.^a, Tallers, 45

CASAS RECOMANADAS

Magatzem de pells de **J. Pous**, Freixuras, 6.

Sastreria de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto, 14.

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.

Fotografia de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercer.

Taller de atrés de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.

Successors de T. Vidal, Consulat, 15. (Casa fundada en 1812.) Gran magatzem de matalassos.

La Imperial, Conde del Asalto, 25.

Sastre de teatros, Francisco Tey, Sadurní, 14, 1.^a

Inmillorables **anissats** de A. Bestard y fills. (Santa Maria (Mallorca), se venen en las principals botillerías y colmadors.

La Gran Liquidacion

LA CASA QUE DA LOS MUEBLES MAS SÓLIDOS
Y BARATOS

Un mobiliario non plus ultra

Una cama de Viena ó de hierro (matrimonio), un somier, un colchón, una cómoda con marmol, 6 sillas rejilla, una mesa noche, un espejo, una mesa comedor, 6 sillas y un palanganero,

todo por 30 duros

Hay camas de Viena con somier, colchón y almohada

A 32 PESETAS

Riera Alta, núm. 48 — Barcelona

Sastrería de Teatros

DE

FRANCISCO TEY

Se llogan tota classe de trajos per' ópera, sarsuela, vers y disfressas

Sadurní, n.º 14, primer

VIUDA Y NUVIA

Sarsuela en un acte y en prosa

ORIGINAL DE

J. SERRA BARRIS

MÚSICA DE

C. Ignasi Barris

De venta a'l preu de **2 RALS** en las llibrerías de Puig (Plassa Nova, 5), Viuda Mayol, (Fernando, 23) y Arxiu de'l Sr. Bonnin (Passatge Madoz, 5, 2.ª, 1.ª)

SANTASUSANA

Santasusana Santasusana

MAQUINAS PER CUSIR
Y PER FER MITJA

APARATOS DE PENDRER DUTXAS

Preus sens competencia

Carrer de 'l Carme, 34.—Barcelona

ARXIU Y COPISTERIA

(VERS Y MÚSICA)

DE

Joseph Bonnin

Puntualitat y esmero en servir

Passatge de Madoz, núm 5, 2.ª

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums

DE

Juan Ayné

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA

Especialidad en pianos de alquiler.

Guitarras desde 5 pesetas

JUAN BUSQUETS

FABRICANTE DE ANISADOS

Premiado en las Exposiciones de París y Barcelona

Gran surtido de vinos legítimos

DE JEREZ Y MÁLAGA

Despacho: BAJA S. PEDRO, 28

Arxiu y copisteria

DE

FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

A CASARSE TOCAN

Por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un somier muelles (matrimonio), una cómoda con mármol, seis sillas regilla, una mesa noche con marmol, una mesa comedor, seis sillas comedor, un elegante espejo y perchas. Además hay camas de Viena á 20 pesetas, y de matrimonio á 35. Sillas de regilla á 44 pesetas doce-na. Juegos de Lavabo Viena mármol á 24 y gran surtido de muebles de todas clases á precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde del Asalto, 25

GRAN TALLER DE SASTRERÍA

La Moda Elegante

7, Plaza Santa Ana, 7

INMENSO Y VARIADO SURTIDO

en géneros de alta novedad para la presente temporada

Trajes á medida desde 4 á 25 duros

Corte y confección inmejorables

Ayuntamiento de Madrid